

# **PRAVILNIK**

## **O ODJEĆI I OBUĆI, ISHRANI, DISCIPLINSKOM POSTUPKU, USLOVIMA I NAČINU IZDRŽAVANJA DISCIPLINSKE KAZNE UPUĆIVANJA U SAMICU I MJERE USAMLJENJA PRITVORENIKA I ZATVORENIKA U ZAVODU ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA, PRITVORA I DRUGIH MJERA BOSNE I HERCEGOVINE**

### **I - OPĆE ODREDBE**

#### **Član 1.**

Ovim Pravilnikom uređuje se vrsta i izgled odjeće, obuće i rublja pritvorenika i zatvorenika, vrijeme nošenja i trajanja, vrsta i količina životnih namirnica kojima se osigurava kalorična vrijednost ishrane, disciplinski postupak, kao i uslovi i način izdržavanja disciplinske kazne upućivanja u samicu i mjere usamljenja pritvorenika ili zatvorenika na izdržavanju krivičnih sankcija, mjere pritvora ili drugih mjera u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod).

#### **Član 2.**

Odijevanje, oblačenje, ishrana, disciplinski postupak, uslovi i način izdržavanja disciplinske kazne upućivanja u samicu i mjere usamljenja osuđenih lica vrši se na način i po postupku utvrđenom u čl. 58., 59., 88., 89., 90., 91., 92., 95., 143., 164., 173. i 174. Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o kućnom redu u ustanovama za izdržavanje krivične sankcije, mjere pritvora ili drugih mjera broj 01-50-118/05 od 22.3.2005. godine (u daljem tekstu: Pravilnik o kućnom redu) i odredbama ovog Pravilnika.

### **II - ODJEĆA, OBUĆA I RUBLJE PRITVORENIKA I ZATVORENIKA**

#### **Član 3.**

U Zavodima zatvorenici nose odjeću, obuću i rublje propisanu ovim pravilnikom.

Radna odijela i oprema za zaštitu na radu osiguravaju se prema posebnom pravilniku o zaštiti na radu, koga donosi upravnik Zavoda, u skladu sa Zakonom i općim propisima o zaštiti na radu.

Pritvorenici treba dozvoliti korištenje vlastite odjeće pod uslovom da je čista i prikladna.

Pritvorenici koji ne žele koristiti ovu mogućnost, treba im dati odgovarajuću odjeću.

Ako pritvorenici nemaju prikladnu vlastitu odjeću, treba im dati građansku odjeću u dobrom stanju, u kojoj će se pojaviti u sudnici ili je koristiti prilikom dozvoljenih izlazaka.

#### **Član 4.**

Zatvorenici u Zavodu moraju imati odjeću, obuću i rublje.

Odjeća i obuća se sastoje od jakne, hlača, hlača-suknje, džempera i pulovera, dubokih i plitkih cipela, papuča i kaiša za hlače.

U odjeću spada dolama i kratke hlače.

Žene osuđenice umjesto dubokih cipela nose čizmice.

Rublje se sastoji od: potkošulje s rukavima i bez rukava, dugih i kratkih gaća, pidžame, kombinezona i grudnjaka.

## **Član 5.**

Odjeća i obuća je zimska i ljetna.

Zimska odjeća je od debljeg štofa plave boje, košulja dugih rukava je svjetloplava, duboke cipele crne boje, džemper, pulover i čarape su odgovarajuće boje odijela.

## **Član 6.**

Ljetna odjeća se sastoji od jakne, hlača, košulje kratkih rukava, čarapa, kaiša za hlače, papuča i plitkih cipela.

Hlače mogu biti duge i kratke.

Ljetna odjeća je od kepera plave boje, košulja je svjetloplava, a cipele i papuče crne boje.

## **Član 7.**

Dijelovi zimske odjeće i obuće imaju kroj, i to:

1. jakna sa zatvorenim reverima je duga do polovine šake prirodno opružene ruke i zakopčava se sa četiri dugmeta prečnika 22 mm, na gornjem dijelu bluze, sa unutrašnje i spoljašnje lijeve strane je džep, a na donjem dijelu s obadvije spoljne strane, nalazi se po jedan džep s poklopcem;
2. hlače su uobičajenog kroja, s obje strane imaju po jedan džep, nogavice su bez manžetni i na donjem kraju su široke 22-25 cm;
3. košulja i gaće su uobičajenog kroja;
4. pidžama je uobičajenog kroja;
5. cipele su kožne, duboke;
6. čarape su uobičajene, nešto deblje;
7. papuče su kožne ili od drugog uobičajenog materijala.

## **Član 8.**

Ljetna odjeća i obuća imaju kroj, i to:

1. ljetna košulja je uobičajenog kroja kratkih rukava;
2. jakna je otvorenih revera;
3. hlače su istog kroja kao i zimske;
4. cipele su kožne - crne boje.

Košulja se može nositi odvojeno od jakne, prema izboru osuđenog lica.

## **Član 9.**

Boja odjeće može biti u nijansama plave boje u zavisnosti od klasifikacijske grupe ili iz drugih opravdanih razloga, o čemu odlučuje uprava Zavoda.

Izgled i boja odjeće i obuće ne smiju biti degradirajući i ponižavajući.

#### **Član 10.**

Odjeća i obuća zatvorenika mora biti uredna i čista i ne smije biti pocijepana.

Po prijemu u Zavod, pritvorenici kojima je dozvoljeno da nose sopstvenu odjeću, treba odmah obezbijediti mjere da ta njihova odjeća bude uvijek čista i upotrebljiva.

Zavod je dužan da vrši redovnu higijensku kontrolu odjeće i obuće koju oblače i nose pritvorenici i zatvorenici.

#### **Član 11.**

Zatvorenici koji kaznu zatvora izdržavaju u zavodima poluotvorenog tipa, mogu po vlastitoj želji nositi svoju odjeću i obuću.

Zatvoreniku, koji nema svoje rublje, odjeću i obuću, ili koji ne želi nositi svoju odjeću u zatvoru, ove stvari osigurat će Zavod.

Odjeća i obuća mora biti uredna i čista. Donje rublje treba mijenjati i prati tako često koliko je potrebno za održavanje higijene.

Održavanje vlastite odjeće i obuće vrši se u radionicama i vešeraju Zavoda, na trošak Zavoda, a mogu ih lično održavati i zatvorenici.

#### **Član 12.**

Pritvorenici i zatvorenici nose obavezno svoju odjeću i obuću, kada se nalaze van prostorija Zavoda, osim u slučajevima radne terapije.

#### **Član 13.**

Vrijeme nošenja zimske, odnosno ljetne odjeće i obuće, zavisno od godišnjeg doba, klimatskih i drugih prilika, određuje upravnik Zavoda.

Odjeća mora biti prikladna klimatskim uslovima, koja im neće ugroziti zdravlje.

Zatvorenici nose kapu prema vlastitoj želji.

#### **Član 14.**

Zatvorenici su dužni predati odjeću, obuću i druge dijelove opreme nadležnom službenom licu Zavoda prilikom njihovog otpuštanja s izdržavanja kazne zatvora.

Ako zatvorenik koji se otpušta iz Zavoda nema odjeću ili obuću, niti sredstava da ih nabavi, Zavod će mu osigurati prikladnu odjeću i obuću.

### **III - ISHRANA PRITVORENIKA I ZATVORENIKA I KALORIČNA VRIJEDNOST HRANE**

#### **Član 15.**

Hrana treba da sadrži potrebne količine bjelancevina, masti, vitamina i ugljičnih hidrata, a sastoji se od hljeba, mesa, variva, povrća, voća, začina i drugih namirnica za ishranu.

## **Član 16.**

Ljekar ili drugo zdravstveno lice koje odredi upravnik Zavoda, dužni su da svaki dan vrše pregled namirnica koje služe za pripremanje jela.

Upravnik Zavoda, glavni dežurni u Zavodu ili lice koje odredi upravnik Zavoda, dužno je probati pripremljeno jelo prije podjele zatvorenicima i mišljenje o kvalitetu jela upisati u knjigu ishrane zatvorenika.

Ako se posumnja u kvalitet hrane, hrana se neće dijeliti zatvorenicima dok je ne pregleda ljekar ili drugi zdravstveni radnik Zavoda, o čemu se sastavlja poseban izvještaj koji se dostavlja upravniku Zavoda.

Lica zadužena za pripremanje hrane dužna su od svakog pripremljenog jela ostaviti u posebnu posudu manju količinu hrane kako bi, prema potrebi, moglo biti pregledano i nakon završenog obroka.

Uzorci hrane iz stava 4. ovog člana čuvaju se u posebnom frižideru 72 sata.

## **Član 17.**

U okviru kalorične vrijednosti obroka za punoljetne zatvorenike potrebno je osigurati najmanje 12.500 džula dnevno i to:

1. masnoće 30 grama -1.020 džula,
2. šećera 30 grama - 436 džula,
3. variva, povrća i voća (na bazi graha i krompira) u količini koja odgovara vrijednosti od 5.000 džula,
4. mesa 130 grama -1.220 džula,
5. soli, sirćeta, bibera, crvenog luka, alave paprike, zamjene za kafu, čaja i drugih začina u potrebnim količinama.

Količina hljeba osigurava se po potrebi i zavisno od drugih vrsta pripremljene hrane, a ne može biti manja od 600 grama dnevno.

## **Član 18.**

Licima na izdržavanju kazne maloljetničkog zatvora osigurava se ishrana u skladu sa članom 17. pravilnika, s tim da kalorična vrijednost ne može iznositi manje od 14.500 džula.

## **Član 19.**

Licima na izdržavanju kazne zatvora, koji rade na težim poslovima ili rade pod otežanim uslovima rada, osigurava se pojačana ishrana, za najmanje 2.000 džula.

Upravnik Zavoda određuje poslove za koje se osigurava pojačana ishrana u smislu stava 1. ovog člana.

## **Član 20.**

Trudnicama kojima je do porođaja ostalo manje od pet mjeseci i porodiljama do navršene jedne godine starosti djeteta, osigurava se ishrana kao i bolesnim zatvorenicima. Hrana se priprema prema prijedlogu ljekara a u skladu sa odredbama ovog pravilnika, odnosno Pravilnika o kućnom redu i objektivnim mogućnostima Zavoda.

## **Član 21.**

Porodilja i dijete do jedne godine starosti dobivaju hranu po vrsti i količini koju odredi ljekar Zavoda.